

ORDONANTA Nr. 29 din 22 august 1997 *** Republicata

privind Codul aerian

EMITENT: GUVERNUL ROMANIEI

PUBLICATA IN: MONITORUL OFICIAL NR. 45 din 26 ianuarie 2001

*) Republicata in temeiul [art. III](#) din Legea nr. 130 din 21 iulie 2000, publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 355 din 31 iulie 2000, dandu-se articolelor si alineatelor numerotarea corespunzatoare.

[Ordonanta Guvernului nr. 29 din 22 august 1997](#) a fost publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 208 din 26 august 1997 si a fost aprobata cu modificari si completari prin [Legea nr. 130/2000](#).

CAP. 1

Prevederi generale

SECTIUNEA I

Domeniul de aplicare

ART. 1

(1) Prevederile prezentului Cod aerian se aplica tuturor activitatilor aeronautice civile, precum si tuturor persoanelor fizice sau juridice care desfasoara activitatile aeronautice civile respective in spatiul aerian national si pe teritoriul Romaniei.

(2) Romania are suveranitate deplina si exclusiva asupra spatiului aerian national, care face obiectul proprietatii publice.

ART. 2

Activitatea aeronautica civila pe teritoriul si in spatiul aerian national este reglementata prin prezentul Cod aerian, prin actele normative interne din domeniu, precum si in conformitate cu prevederile Conventiei privind aviata civila internationala, semnata la Chicago, ale altor conventii si acorduri internationale la care Romania este parte.

SECTIUNEA a II-a

Termeni si definitii

ART. 3

In sensul prezentului Cod aerian, termenii si definitiile utilizate au urmatorul inteles:

3.1. accident - eveniment legat de operarea unei aeronave, care se produce intre momentul in care o persoana se imbarca la bordul acesteia cu intentia de a efectua un zbor si momentul in care toate persoanele aflate la bord sunt debarcate, si in cursul caruia:

a) o persoana este ranita grav sau mortal datorita faptului ca se gaseste:

- in aeronava;

- in contact direct cu aceasta sau cu un obiect care este fixat in aeronava;

- in contact direct cu o parte oarecare a aeronavei, inclusiv cu partile care se detaseaza din aceasta;

- expusa direct aspiratiei sau suflului motoarelor ori elicelor;

b) aeronava sufera deteriorari, avarii sau cedari structurale, care altereaza caracteristicile de rezistenta structurala sau performantele de zbor, necesita o reparatie importanta care nu poate fi facuta in mod normal cu mijloacele existente la bord sau necesita inlocuirea elementelor deteriorate;

c) aeronava a fost distrusa;

d) aeronava a disparut sau este total inaccesibila.

Aeronava este considerata disparuta atunci cand cautarile s-au incheiat oficial si epava nu a fost localizata.

Se exclud din categoria accidentelor urmatoarele situatii:

- la lit. a), decesul la bordul aeronavelor, provenit dintr-o cauza naturala; ranirea grava sau decesul oricarei persoane aflate la bord, ca urmare a unei tentative de sinucidere sau a neglijentei proprii; ranirile cauzate pasagerilor clandestini care se ascund in afara zonelor care sunt in mod normal accesibile pasagerilor si echipajului;

- la lit. b), cand deteriorarea este limitata la accesoriile motorului sau cand este vorba despre deteriorari limitate la elice, la extremitatile aripilor, la antene, pneuri, frane, carenaje sau mici perforatii in invelis si care nu pericliteaza siguranta in zbor sau la sol a aeronavei;

3.2. act de interventie ilicita - act produs in mod ilicit, cu intentie, constand in:

a) violenta impotriva uneia sau mai multor persoane la bordul unei aeronave la sol si in zbor, daca acel act poate sa pericliteze siguranta aeronavei respective;

b) distrugere a unei aeronave in serviciu sau provocare de avarii unei astfel de aeronave, care o fac indisponibila pentru zbor sau care ii pot periclita siguranta in zbor;

c) amplasare sau favorizare a amplasarii prin orice mijloace a unui dispozitiv sau a unei substante care poate distruge o aeronava aflata in serviciu sau ii poate provoca avarii care sa o faca indisponibila pentru zbor ori care ii poate periclita siguranta in zbor;

d) distrugere sau avariere a mijloacelor de navigatie aeriana sau de interventie in functionarea lor, daca un asemenea act poate periclita siguranta aeronavelor in zbor;

e) comunicare intentionata a unor informatii false, punand astfel in pericol siguranta unei aeronave in zbor;

f) folosirea ilegala a oricarui dispozitiv, substanta sau arma pentru:

- producerea unui act de violenta impotriva uneia sau mai multor persoane, care provoaca ranirea grava sau moartea acestora, pe un aeroport care deserveste aviatia civila;

- distrugerea sau avarierea grava a facilitatilor care apartin aviatiei civile sau a aeronavelor care nu sunt in serviciu, dar se afla pe acel aeroport, ori pentru intreruperea serviciilor aeroportului, daca un asemenea act pune in pericol sau poate periclita siguranta aeroportului;

3.3. activitati aeronautice civile - totalitatea activitatilor legate de proiectarea, constructia, atestarea, reparatia, intretinerea si operarea aeronavelor civile, a aerodromurilor si a altor obiective de infrastructura aeronauticii civile, de dirijarea si controlul traficului aerian, de informarea aeronautica si meteorologica a operatorilor aerieni, de pregatirea si perfectionarea personalului aeronautic civil, precum si a activitatilor aeronautice civile conexe acestora;

3.4. activitati aeronautice civile conexe - totalitatea serviciilor care contribuie direct la asigurarea desfasurarii activitatilor aeronautice civile;

3.5. administrator al aerodromului - persoana fizica sau juridica care conduce si gestioneaza un aerodrom aflat in proprietatea publica sau in proprietatea privata a unor persoane fizice ori juridice;

3.6. aerodrom - suprafata delimitata pe pamant sau pe apa, care cuprinde, eventual, cladiri, instalatii si materiale, destinata sa fie utilizata, in totalitate sau in parte, pentru sosirea, plecarea si manevrarea la sol a aeronavelor. Aerodromul utilizat exclusiv pentru elicoptere se numeste heliport;

3.7. aeronava - aparatul care se poate mentine in atmosfera cu ajutorul altor reactii ale aerului decat cele asupra suprafetei pamantului;

3.8. aeronave de stat - aeronavele folosite pentru servicii militare, vamale sau de politie;

3.9. aeroport - aerodromul deschis pentru operatiuni comerciale de transport aerian;

3.10. aeroport international - aeroportul nominalizat ca aeroport de intrare si de plecare, destinat traficului international al aeronavelor, si in care sunt asigurate facilitatile de control pentru trecerea frontierei de stat, pentru controlul vamal, de sanatate publica, pentru controlul veterinar si fitosanitar, precum si pentru alte facilitati similare;

3.11. agent aeronautic civil - orice persoana fizica sau juridica autorizata sa desfasoare activitati aeronautice civile;

3.12. ancheta administrativa - activitatea concreta de identificare, de strangere si de analiza a informatiilor pentru determinarea cauzelor, emiterea concluziilor si, pe baza lor, stabilirea unor recomandari privind siguranta zborurilor, precum si formularea unor propuneri si recomandari de imbunatatire a activitatilor in vederea prevenirii accidentelor si incidentelor de aviatie;

3.13. autorizare - confirmare oficiala data printr-un document eliberat in conformitate cu prevederile reglementarilor aeronautice romane prin care se atesta capacitatea detinatorului de a desfasura activitatile aeronautice civile mentionate in acest document;

3.14. autorizatie de operator aerian - documentul care atesta autorizarea unui operator aerian sa efectueze activitati de lucru aerian sau de aviatie generala;

3.15. certificat de operator aerian - documentul care atesta capacitatea unui operator aerian de a efectua activitati de transport aerian civil;

3.16. certificat de navigabilitate - documentul individual, aflat obligatoriu la bordul fiecarei aeronave, prin care se atesta navigabilitatea acesteia;

3.17. drept de trafic - dreptul unui operator aerian autorizat de a transporta pasageri, bagaje, marfuri si/sau posta pe o ruta aeriana care deserveste doua sau mai multe aeroporturi interne ori internationale;

3.18. facilitati - totalitatea serviciilor si baza materiala asociata acestora, asigurate pe un aerodrom in legatura cu intrarea si iesirea aeronavelor, persoanelor, bagajelor, marfurilor si altele asemenea, in traficul aerian intern si international;

3.19. incident - un eveniment, altul decat un accident, asociat cu utilizarea unei aeronave, care afecteaza sau ar putea afecta siguranta exploatarei;

3.20. licentiere - confirmarea oficiala data printr-un document eliberat de Ministerul Transporturilor*), prin care se acorda detinatorului dreptul de a exercita activitatile aeronavelor civile mentionate in acest document;

3.21. licenta de lucru in perimetrul infrastructurii aeroportuare - document individual prin care se acorda unui agent economic dreptul de a desfasura activitati in perimetrul infrastructurii aeroportuare;

3.22. licenta de transport aerian - document individual prin care unui operator aerian autorizat i se acorda dreptul de a efectua operatiuni de transport aerian public, in conditiile prevazute in licenta;

3.23. misiune - activitatea unui membru al echipajului din momentul in care acesta intra in serviciu, dupa o perioada de odihna corespunzatoare, dar inaintea inceperii unui zbor sau a unei serii de zboruri, pana in momentul in care acel membru al echipajului iese din serviciu dupa incheierea acelui zbor sau a seriei de zboruri;

3.24. navigabilitate - caracteristica aeronavei pregatite pentru zbor, constand in conformarea acesteia la reglementarile de admisibilitate la zbor;

3.25. operarea aeronavei - folosirea aeronavei pentru scopuri de navigatie aeriana, care include navigarea aeronavei. Orice persoana fizica sau juridica care efectueaza operatiuni cu aeronave, inclusiv in calitate de proprietar sau detinator, cu sau fara drept legal de comanda asupra aeronavei, va fi considerata angajata in operarea aeronavei in intelesul prezentului Cod aerian;

3.26. operator aerian - persoana fizica sau juridica autorizata si/sau licentiata, angajata in operarea aeronavelor;

3.27. pilot comandant - pilotul responsabil cu comanda si siguranta aeronavei pe durata zborului;

3.28. plan de zbor - ansamblu de informatii specifice unui zbor planificat sau unei portiuni din acesta, transmise organelor care asigura serviciile de navigatie aeriana;

3.29. reglementari aeronautice - norme, proceduri sau standarde specifice activitatilor aeronautice civile;

3.30. securitatea aeronautica - ansamblu de masuri, resurse materiale si forte umane, coordonate, mobilizate si utilizate in scopul protectiei aeronauticii civile impotriva actelor de interventie ilicite;

3.31. serviciu de navigatie aeriana - termen generic ce include serviciile de trafic aerian, serviciul de telecomunicatii aeronautice, serviciile pentru asigurarea asistentei meteorologice a navigatiei aeriene, serviciile de cautare si salvare, precum si serviciile de informare aeronautica. Aceste servicii sunt asigurate in timpul tuturor fazelor de operare: apropiere, aerodrom si ruta;

3.32. servitute aeronautica - conditii, restrictii, obligatii, impuse sau recomandate de prevederile reglementarilor aeronautice nationale si/sau internationale in interesul sigurantei zborului aeronautic;

3.33. siguranta zborului - capacitate a activitatii aeronautice constand in evitarea afectarii sanatatii sau pierderii de vieti omenesti, precum si a producerii de pagube materiale;

3.34. tehnica aeronautica - tehnica folosita in aeronautica, care intra sub incidenta normelor privind siguranta zborului;

3.35. trafic aerian - ansamblu de aeronave aflate in zbor la un moment dat, intr-un spatiu aerian determinat, si, respectiv, de aeronave care se afla in suprafata de manevra a unui aerodrom;

3.36. transportator aerian - operator aerian autorizat, detinator al unei licente de transport aerian, in termen de valabilitate;

3.37. zona de siguranta - zona adiacenta unui aerodrom, indiferent de proprietar, definita in scopul de a limita inaltimea obstacolelor si de a preveni efectele negative de orice natura, directe si/sau indirecte, asupra operarii aeronavelor si ansamblului activitatilor aeronautice - in interesul sigurantei zborurilor aeronavelor si securitatii aeronautice;

3.38. zona de protectie - zona adiacenta amplasamentelor mijloacelor de navigatie aeriana si meteorologice, indiferent de proprietar, delimitata in scopul de a preveni interferentele negative de orice natura, directe si/sau indirecte, asupra performantelor operationale ale acestor echipamente - in interesul sigurantei zborului aeronavelor;

3.39. zbor V.F.R. - zbor efectuat dupa regulile zborului la vedere.

*) Conform [Hotararii nr. 3/2001](#) Ministerul Lucrarilor Publice, Transporturilor si Locuintei preia toate drepturile si obligatiile Ministerului Transporturilor.

CAP. 2

Administrarea aviatiei civile in Romania

ART. 4

Ministerul Transporturilor, in calitate de organ de specialitate al administratiei publice centrale si de autoritate de stat in domeniul aviatiei civile, are urmatoarele atributii specifice:

a) elaboreaza strategia de dezvoltare a aviatiei civile, in conformitate cu politica economica a Guvernului si cu planurile de dezvoltare a transporturilor;

b) emite, in conformitate cu strategia de dezvoltare, precum si cu reglementarile si recomandarile organizatiilor internationale de aviatie civila la care Romania este parte contractanta, reglementari specifice care stau la baza desfasurarii serviciilor de transport aerian si a exploatarei infrastructurii aferente, precum si a celorlalte activitati aeronautice civile;

c) reprezinta Guvernul, in domeniul aviatiei civile, in organismele internationale specifice si in relatiile bilaterale cu alte state;

d) asigura administrarea proprietatii publice a statului din domeniul aviatiei civile;

e) emite reglementari obligatorii de autorizare si/sau de licentiere a agentilor aeronautici si a operatorilor civili pentru efectuarea activitatilor aeronautice civile, elibereaza, prelungeste valabilitatea, valideaza, echivaleaza, suspenda si retrage documentele de autorizare si/sau de licentiere a agentilor aeronautici si a operatorilor civili;

f) emite reglementari aeronautice obligatorii privind siguranta traficului in transporturile aeriene si supravegheaza respectarea acestora;

g) emite reglementari aeronautice obligatorii pentru efectuarea transporturilor aeriene de marfuri periculoase;

h) asigura reglementarea si organizarea circulatiei aeronavelor civile in spatiul aerian national, in colaborare cu organele specializate ale Ministerului Apararii Nationale;

i) coordoneaza sistemul de securitate in domeniul aviatiei civile;

j) ancheteaza incidentele si accidente din domeniul aviatiei civile;

k) organizeaza si exercita activitatile de registru, de inspectie si de control in aviatia civila;

l) asigura certificarea tehnicii de aviatie civila;

m) emite reglementari aeronautice obligatorii privind atestarea, certificarea, licentierea si brevetarea personalului aeronautic civil, organizeaza examene si emite atestate, certificate, licente si brevete pentru aceasta categorie de personal;

n) gestioneaza frecventele de telecomunicatii alocate aviatiei civile;

o) asigura organizarea si functionarea serviciilor civile de navigatie aeriana in spatiul aerian al Romaniei, aproba survolarea teritoriului national al Romaniei, organizat potrivit [art. 10](#), precum si decolarea si aterizarea aeronavelor civile de pe si pe aeroporturile situate pe teritoriul Romaniei, in conformitate cu prevederile reglementarilor aeronautice specifice;

p) autorizeaza efectuarea de lucrari in zonele de siguranta si de protectie a infrastructurilor de transport aerian civil;

r) asigura, impreuna cu organele specializate ale ministerelor abilitate prin lege, asistenta operatiunilor de cautare si de salvare a aeronavelor civile implicate in accidente;

s) emite reglementari pentru uniformizarea definitiilor si a abrevierilor utilizate in aviatia civila, in conformitate cu legislatia internationala;

t) autorizeaza functionarea aerodromurilor civile;

u) organizeaza activitatea pentru constituirea fondului propriu de date statistice din domeniul aviatiei civile;

v) aproba tarifele de utilizare a infrastructurilor de transport aerian de interes public national;

x) asigura cadrul legislativ si reglementarile necesare pentru dezvoltarea unui mediu concurential normal in domeniul transporturilor aeriene;

y) aproba tarifele de examinare a personalului aeronautic civil in vederea obtinerii atestatelor, certificatelor, brevetelor si licentelor;

z) aproba tarifele percepute de catre societatile comerciale, institutiile publice si organismele tehnice specializate, ca urmare a prestarii activitatilor pentru care le-au fost delegate competente in conformitate cu prevederile prezentei legi.

ART. 5

(1) Ministerul Transporturilor asigura, direct sau prin delegare de competenta unor organisme tehnice specializate, institutiile publice sau, dupa caz, societati comerciale autorizate, elaborarea si punerea in aplicare a reglementarilor aeronautice corespunzatoare, pregatirea si perfectionarea profesionala, precum si atestarea personalului aeronautic civil, certificarea tehnicii de aviatie civila, inmatricularea aeronavelor civile, inspectia si controlul acestora, controlul acestora, controlul, inspectia, supravegherea si autorizarea agentilor aeronautici civili, dirijarea si controlul traficului aerian in spatiul aerian national, protectia navigatiei aeriene, anchetarea incidentelor si a accidentelor de aviatie civila, precum si controlul tehnic si inspectia de siguranta a zborului si de securitate aeronautica pentru transportul aerian.

(2) Organismele tehnice specializate, institutiile publice si societatile comerciale prevazute la alin. (1) vor fi finantate integral din tarife si comisioane obtinute din prestatiile respective.

(3) Delegarea de competente organismelor tehnice specializate sau societatilor comerciale autorizate, mentionate la alin. (1), precum si autorizarea sau licentierea agentilor aeronautici civili in conformitate cu prevederile prezentului Cod aerian se fac cu perceperea unor taxe sau tarife.

(4) Delegarea de competente se poate realiza in domenii de stricta specialitate, pentru care Ministerul Transporturilor trebuie sa aiba compartimente de specialitate.

CAP. 3

Spatiul aerian national

SECTIUNEA I

Generalitati

ART. 6

(1) Spatiul aerian national reprezinta coloana de aer situata deasupra teritoriului de suveranitate al Romaniei, pana la limita inferioara a spatiului extraatmosferic.

(2) In spatiul aerian national se desfasoara atat trafic aerian civil, cat si trafic aerian militar.

ART. 7

Spatiul aerian national cuprinde:

a) spatiul de trafic aerian ce reprezinta portiunea din spatiul aerian national unde se permite activitatea aeronautica, precum si terenurile destinate decolarilor si aterizarilor, indiferent de apartenenta si de natura activitatii de zbor;

b) zonele rezervate reprezentand portiunile din spatiul aerian national, destinate activitatilor aeronautice de scoala, de sport aeronautic, de incercare si de omologare a aeronavelor, de natura utilitara si altele similare;

c) zonele reglementate constituite din zone periculoase, zone restrictionate sau zone interzise, precum si caile aeriene conditionale si zonele de activitate comuna la granita.

ART. 8

Sunt asimilate, din punct de vedere al navigatiei aeriene, cu spatiul aerian national:

a) spatiul aerian de deasupra zonei internationale a Marii Negre, alocat de Organizatia Aviatiei Civile Internationale (O.A.C.I.) in baza acordurilor regionale de navigatie aeriana;

b) spatiul aerian al altor tari, stabilit prin acorduri si conventii internationale, cu delegarea permanenta sau pe termen limitat, in scopul asigurarii serviciilor de trafic aerian, si numai pe durata delegarii.

ART. 9

Clasificarea spatiului aerian national din punct de vedere al asigurarii serviciilor de trafic aerian se stabileste in conformitate cu standardele elaborate de organizatiile internationale de aviatie civila la care Romania este parte contractanta.

ART. 10

In timp de pace Ministerul Transporturilor, impreuna cu Ministerul Apararii Nationale, organizeaza spatiul aerian national si stabileste principiile si regulile de folosire a acestuia pentru activitatile aeronautice civile sau militare, dupa caz.

SECTIUNEA a II-a

Traficul aerian

ART. 11

(1) Reglementarile in domeniul traficului aerian in spatiul aerian national se aplica zborurilor tuturor aeronavelor, indiferent de categoria si de nationalitatea acestora.

(2) Aeronavele de stat sunt supuse prevederilor alin. (1) atunci cand zborul lor se efectueaza in spatiul aerian national repartizat aviatiei civile.

ART. 12

In spatiul aerian national repartizat aviatiei civile traficul aerian este permis dupa cum urmeaza:

a) aeronavelor civile, in baza unei aprobari corespunzatoare acordate in conformitate cu prevederile reglementarilor aeronautice specifice;

b) aeronavelor de stat romanesti, in conformitate cu reglementarile specifice;

c) aeronavelor militare straine, inclusiv celor care transporta trupe, armament, tehnica de lupta, materiale militare, materiale periculoase si orice alte tipuri de incarcatura, care, prin natura lor, pot afecta siguranta nationala, conform aprobarii de survol acordate de Ministerul Transporturilor, cu avizul Ministerului Apararii Nationale.

ART. 13

(1) Toate aeronavele civile care survoleaza teritoriul Romaniei au obligatia achitarii unor tarife pentru utilizarea instalatiilor si serviciilor de navigatie aeriana.

(2) Tarifele prevazute la alin. (1) sunt nediscriminatorii pentru aceleasi categorii de zboruri, indiferent de nationalitatea operatorilor aeriени si a statului de inmatriculare.

(3) Sunt scutite de la plata tarifelor prevazute la alin. (1) urmatoarele categorii de zboruri:

a) zborurile V.F.R.;

b) zborurile militare efectuate de aeronave militare romanesti, iar in cazul aeronavelor militare straine, pe baza de reciprocitate;

c) zborurile efectuate exclusiv pentru transportul in misiune oficiala al monarhilor domnitori si al familiilor lor apropiate, al sefilor de stat, al sefilor de guvern si al ministrilor. In toate cazurile misiunile oficiale vor fi confirmate prin indicatorul de statut corespunzator pe planul de zbor;

d) zborurile de cautare si salvare autorizate de un organ competent SAR;

e) zborurile terminate la aerodromul de la care aeronava a decolat si in timpul carora nu s-a efectuat nici o aterizare intermediara;

f) zborurile efectuate de aeronave a caror masa maxima certificata la decolare este strict mai mica de doua tone;

g) zborurile-scoala executate exclusiv in cadrul examenilor in vederea obtinerii licentei sau a unei calificari pentru echipajul de comanda si, pentru aceasta, este confirmata prin mentiunea corespunzatoare pe planul de zbor;

h) zborurile efectuate exclusiv in scopul verificarii sau testarii echipamentelor folosite sau care se intentioneaza sa fie folosite ca mijloace de sol pentru navigatia aeriana, precum si pentru zborurile de verificare a aeronavelor ce urmeaza sa execute zboruri conform lit. c);

i) alte categorii de aeronave prevazute de lege.

(4) Pot fi scutite, total sau partial, de plata tarifelor prevazute la alin. (1) si alte categorii de aeronave sau de zboruri, cu aprobarea Ministerului Transporturilor.

SECTIUNEA a III-a

Aterizarea si decolarea aeronavelor civile

ART. 14

Decolarea si aterizarea aeronavelor civile se efectueaza numai pe aerodromurile autorizate.

ART. 15

Este interzis ca aeronavele civile sa decoleze sau sa aterizeze pe alte aerodromuri civile decat cele autorizate, cu exceptia cazurilor de forta majora, a aeronavelor folosite pentru practicarea unor sporturi aeronautice, a aeronavelor care aterizeaza din dispozitia Ministerului Transporturilor si/sau a Ministerului Apararii Nationale, precum si a altor aeronave pentru care se stabilesc derogari de la prevederile acestui articol prin reglementari specifice emise de Ministerul Transporturilor.

SECTIUNEA a IV-a

Raporturi juridice la bordul aeronavei civile

ART. 16

Faptele si actele juridice petrecute la bordul aeronavelor civile inmatriculate in Romania, precum si statutul juridic al incarcaturii aflate la bordul acestora, in timpul unui zbor international, dincolo de granitele Romaniei, sunt reglementate de legislatia romana, daca prin acordurile si conventiile internationale la care Romania este parte contractanta nu s-a stabilit altfel.

CAP. 4

Nationalitatea si drepturile asupra aeronavelor civile

SECTIUNEA I

Nationalitatea si inmatricularea aeronavelor civile

ART. 17

(1) Aeronavele civile romane pot zbura in spatiul aerian national numai daca sunt inmatriculate in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile, tinut de Ministerul Transporturilor.

(2) Fac exceptie de la prevederile alin. (1) aeronavele civile stabilite prin reglementari aeronautice specifice, emise de Ministerul Transporturilor.

(3) Aeronavele de stat romanesti pot efectua operatiuni aeriene civile si fara a fi inmatriculate in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile, daca indeplinesc cerintele de navigabilitate pentru astfel de zboruri si sunt identificate de catre ministerul care are jurisdicia asupra acestora, in conformitate cu reglementarile special emise in acest scop de catre institutia respectiva.

(4) Operatorii aeriени romani pot executa operatiuni aeriene civile cu aeronave inmatriculate in alt stat, pentru perioade limitate de timp, dupa ce au obtinut dreptul de folosinta in temeiul unui contract de inchiriere pe o durata determinata, cu respectarea reglementarilor emise in acest sens de Ministerul Transporturilor.

ART. 18

(1) O aeronava civila poate fi inmatriculata in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile, numai daca:

- a) poseda un certificat de tip valid, emis sau echivalat de Ministerul Transporturilor;
- b) poseda un certificat de navigabilitate valid, emis sau echivalat de Ministerul Transporturilor;
- c) satisface cerintele reglementarilor nationale privind nivelul de zgomot si de emisii toxice;
- d) nu este inregistrata in alt stat si satisface una dintre urmatoarele situatii:

- apartine unei persoane fizice sau juridice romane ori unui cetatean strain cu domiciliul sau resedinta in Romania sau unei persoane juridice straine, constituita in mod legal, care desfasoara activitati economice in conformitate cu legislatia romana, iar aeronava civila respectiva isi are baza si este utilizata, in principal, in Romania;

- apartine unei persoane fizice sau juridice a unui stat strain cu care Romania a incheiat o conventie prin care cele doua state isi acorda reciproc tratamentul national in ceea ce priveste regimul de inmatriculare a aeronavelor civile;

- apartine Guvernului sau statului roman.

(2) Certificatul de inmatriculare emis de Ministerul Transporturilor va contine datele de identificare a aeronavei civile, insemnul de nationalitate si marca de ordine, care vor fi inscriptionate in mod vizibil pe aeronava civila, cat si datele de identificare a detinatorului si/sau a proprietarului.

ART. 19

(1) Prin inmatricularea in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile, aeronava respectiva capata nationalitatea romana.

(2) Inmatricularea unei aeronave civile in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile si certificatul de inmatriculare nu constituie dovada detinerii legale sau a proprietatii asupra aeronavei civile in nici o actiune juridica in care detinerea sau proprietatea aeronavei respective este in litigiu.

ART. 20

Metodologia inmatricularii in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile, precum si prevederile privind emiterea, suspendarea sau revocarea certificatului de inmatriculare sunt continute in reglementari aeronautice specifice, emise de Ministerul Transporturilor.

SECTIUNEA a II-a

Drepturile asupra aeronavelor civile

ART. 21

Sunt recunoscute, fara discriminare, persoanelor fizice sau juridice, romane sau straine, urmatoarele drepturi reale asupra aeronavelor civile:

- a) dreptul de proprietate;
- b) dreptul de folosinta in temeiul unui contract de inchiriere incheiat pe o durata determinata, caz in care locatarul capata si calitatea de detinator;
- c) dreptul detinatorului legal de a dobandi proprietatea prin cumparare, caz in care cumparatorul capata calitatea de proprietar;

d) dreptul de a ipoteca ori de a greva aeronava civila sau componente ale acesteia cu orice drept real asemanator, constituit ca garantie a platii unei datorii, cu conditia ca un asemenea drept sa fie constituit conform legii statului de inmatriculare si transcris in registrul de sarcini al statului de inmatriculare a aeronavei civile.

ART. 22

(1) Actele de proprietate sau de transmitere a proprietatii, de constituire de ipoteci sau a altor drepturi reale care privesc o aeronava civila sunt reglementate de legislatia nationala si se inscriu in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile.

(2) Inscrierea in Registrul unic de inmatriculare a aeronavelor civile nu este constitutiva de drepturi si are ca efect numai opozabilitatea fata de terti a dreptului inscris.

CAP. 5

Aerodromurile civile

ART. 23

Aerodromurile civile pot fi proprietate publica sau proprietate privata a persoanelor fizice ori juridice, dupa caz, iar din punct de vedere operational pot fi deschise sau inchise circulatiei aeriene publice.

ART. 24

Infiintarea, functionarea si dezafectarea aerodromurilor civile sunt supuse reglementarilor aeronautice specifice, emise de Ministerul Transporturilor cu avizul ministerelor abilitate, prin care se stabilesc cerintele tehnice, operationale si procedurale.

ART. 25

Aerodromurile civile pot fi administrate de persoane juridice romane sau de persoane fizice cu domiciliul permanent in Romania.

ART. 26

(1) Toate aerodromurile deschise pentru operarea aeronavelor civile trebuie sa fie autorizate de Ministerul Transporturilor din punct de vedere al indeplinirii cerintelor tehnice, operationale, de siguranta a zborului, de securitate aeronautica si de protectie a mediului, potrivit reglementarilor aeronautice interne in vigoare si acordurilor sau conventiilor internationale la care Romania este parte.

(2) Ministerul Transporturilor va tine un registru de evidenta a tuturor aerodromurilor civile autorizate din Romania.

ART. 27

Toate aeronavele civile care executa zboruri internationale cu originea/destinatia Romania sunt obligate sa decoleze si sa aterizeze pe un aeroport deschis traficului aerian international.

ART. 28

Administratorii aerodromurilor civile au obligatia de a asigura toate conditiile necesare pentru aterizarea si decolarea in siguranta a aeronavelor, protectia si serviciile necesare aeronavelor la sol, precum si pentru lupta impotriva incendiilor, iar in aeroporturi, ordinea, securitatea si protectia impotriva actelor ilicite, precum si, dupa caz, existenta facilitatilor de vama, granita, ambulanta, fitosanitare, sanitar-veterinare si sanitar-umane.

ART. 29

(1) Agentii economici si, dupa caz, organele specifice ale autoritatii de stat, care desfasoara activitati pe aerodromuri civile, au obligatia de a respecta normele stabilite, in temeiul prezentului Cod aerian si al reglementarilor aeronautice, de catre administratorii acestora in interesul public si al dezvoltarii transporturilor aeriene.

(2) Toate activitatile care se deruleaza in perimetrul unui aerodrom civil se desfasoara sub unica si directa coordonare a administratorului aerodromului.

(3) Agentii economici care desfasoara activitati in perimetrul infrastructurii aeroportuare trebuie sa detina o licenta de lucru in acest perimetru, eliberata de Ministerul Transporturilor.

ART. 30

Instalatiile si echipamentele aeroportuare, inclusiv cele radioelectrice si meteorologice, precum si serviciile de navigatie aeriana sunt accesibile, fara discriminare, tuturor aeronavelor civile.

ART. 31

(1) Tarifele, taxele si redeventele stabilite pentru utilizarea facilitatilor aeroportuare prevazute la [art. 30](#) se aplica nediscriminatoriu, indiferent de nationalitatea aeronavei civile, si se publica in conformitate cu reglementarile internationale de aviatie.

(2) Ministerul Transporturilor emite reglementari specifice privind principiile generale de stabilire si aplicare a tarifelor mentionate in alin. (1).

(3) Sunt scutite de la plata tarifelor, taxelor si redeventelor prevazute la alin. (1) urmatoarele categorii de aeronave:

- a) aeronavele de stat romanesti;
- b) aeronavele de stat straine, pentru care exista acorduri bilaterale in acest sens, la cererea institutiei romanesti interesate;
- c) aeronavele civile romanesti, care executa misiuni oficiale, prezidentiale sau guvernamentale, iar in cazul celor straine, pe baza de reciprocitate;
- d) aeronavele care apartin Organizatiei Natiunilor Unite, Crucii Rosii si Semilunii Rosii;
- e) aeronavele civile care efectueaza misiuni de cautare si de salvare sau transporta personal si materiale in cadrul acestor misiuni;
- f) aeronavele care efectueaza misiuni umanitare si de ajutorare urgenta;
- g) aeronavele care sunt nevoite sa aterizeze datorita unor cauze tehnice, din cauza conditiilor meteorologice nefavorabile sau a unor situatii de forta majora;
- h) aeronavele care aterizeaza din dispozitia Ministerului Transporturilor si/sau a Ministerului Apararii Nationale;
- i) alte categorii de aeronave prevazute de lege.

(4) Pot fi scutite, total sau partial, de la plata tarifelor prevazute la alin. (1) si alte categorii de aeronave sau zboruri, cu aprobarea Ministerului Transporturilor.

CAP. 6

Personalul aeronautic civil

SECTIUNEA I

Prevederi generale

ART. 32

In aeronautica civila functioneaza personal aeronautic civil, precum si alte categorii de personal.

ART. 33

(1) Personalul aeronautic civil cuprinde:

- personal aeronautic civil navigant;
- personal aeronautic civil nenavigant.

(2) Personalul aeronautic civil trebuie sa fie titularul unui atestat, brevet sau certificat corespunzator.

ART. 34

(1) Personalul aeronautic civil navigant cuprinde:

- a) personalul care constituie echipajul de conducere de la bordul aeronavelor civile: piloti, navigatori, mecanici si/sau ingineri de bord si operatori radionaviganti;
- b) personalul tehnic sau auxiliar de la bordul aeronavelor civile, calificat pentru tipul sau categoria respectiva de aeronava civila, care, neparticipand la conducerea acestora, exercita la bord servicii cu privire la pasageri, marfuri sau aparatura speciala a aeronavelor in zbor, activitati de control tehnic, la sol si in zbor, in vederea constatarii starii de navigabilitate, precum si activitati de verificare in zbor a functionarii echipamentelor de protectie a navigatiei aeriene.

(2) Orice alta persoana aflata la bordul unei aeronave civile este considerata pasager si nu are calitatea de personal aeronautic civil navigant.

ART. 35

Personalul aeronautic civil nenavigant cuprinde personalul tehnic calificat, care lucreaza direct la planificarea si pregatirea operationala a zborurilor, la proiectarea, construirea, controlul, omologarea, certificarea, pregatirea, exploatarea, intretinerea si repararea tehnicii aeronautice, precum si personalul care desfasoara activitati de control si dirijare a zborurilor.

SECTIUNEA a II-a

Comandantul si echipajul aeronavei civile

ART. 36

(1) Echipajul aeronavei civile este constituit din personal cu calificare corespunzatoare, care desfasoara activitati la bord in conformitate cu reglementarile in vigoare.

(2) Echipajul se afla in subordinea comandantului de aeronava civila, care este desemnat, de catre operatorul aerian, pentru fiecare zbor.

ART. 37

(1) Functia de comandant de aeronava civila este indeplinita de pilotul comandant, calificat pentru categoria, clasa si tipul aeronavei civile respective si avand licenta in termen de valabilitate.

(2) Calitatea de comandant de aeronava civila incepe din momentul incredintarii misiunii si se pastreaza pana la terminarea acesteia.

(3) Comandantul aeronavei civile care remorcheaza alte aeronave este comandantul acestora pana la declansarea lor.

ART. 38

(1) Comandantul de aeronava civila raspunde de pregatirea si executarea in siguranta a fiecarui zbor si, in acest scop, el este obligat sa respecte reglementarile aeronautice si documentele tehnice, in vigoare.

(2) Comandantul de aeronava civila trebuie sa refuze decolarea, daca constata nereguli cu ocazia indeplinirii sarcinilor prevazute in prezentul articol.

ART. 39

(1) In timpul misiunii comandantul de aeronava civila raspunde fata de entitatea care i-a incredintat misiunea, de executarea ei in bune conditii, de stricta respectare a dispozitiilor prezentului Cod aerian, privitoare la zboruri, si a reglementarilor de circulatie aeriana, de comportare si disciplina a echipajului in zbor si la sol, precum si de folosirea si pastrarea aeronavei civile in bune conditii de zbor.

(2) In timpul zborului comandantul de aeronava civila nu poate sa isi delege responsabilitatile. Daca insa comandantul de aeronava civila este impiedicat, din orice cauza, in cursul zborului sau la sol, sa isi indeplineasca functia si, in lipsa desemnarii prealabile a unei alte persoane pentru a-l inlocui, functia de comandant de aeronava civila va fi exercitata de ceilalti membri ai echipajului de conducere, in ordinea stabilita de reglementarile specifice in vigoare.

ART. 40

(1) Comandantul unei aeronave civile aflate in zbor are jurisdictie asupra intregului personal aeronautic civil aflat la bord.

(2) Dispozitiile date de comandantul de aeronava civila in timpul zborului, in scopul asigurarii sigurantei zborului, sunt obligatorii pentru toate persoanele aflate la bord.

(3) Comandantul de aeronava civila poate debarca orice membru al echipajului si orice pasager la o escala intermediara, pentru motive determinate de siguranta zborului si de pastrarea ordinii in aeronava civila.

(4) In caz de primejdie, comandantul de aeronava civila este dator sa ia toate masurile pentru salvarea pasagerilor, a echipajului si a incarcaturii. De asemenea, pentru salvarea aeronavei civile, el poate ordona delestarea ei.

(5) Comandantul unei aeronave civile isi mentine, in cazul unui accident de zbor, toate indatoririle sale, pana in momentul cand organul in drept il elibereaza de misiunea pe care o indeplineste cu aceasta aeronava.

ART. 41

La sol comandantul de aeronava civila are obligatia sa intreprinda demersurile necesare, in cazul unei retineri a aeronavei sale sau in cazul unor masuri similare luate cu privire la echipaj, pasageri sau incarcatura.

ART. 42

In lipsa unei imputerniciri speciale, comandantul de aeronava civila nu are voie sa instraineze, sub nici o forma, aeronava, parti din aeronava sau orice alte bunuri din inventarul ei.

ART. 43

(1) Prin derogare de la prevederile [art. 37](#) se poate desemna in functia de comandant de aeronava civila si o alta persoana autorizata decat pilotul comandant.

(2) Obligatiile si raspunderile pentru executarea misiunii se impart intre comandantul de aeronava civila si pilotul comandant, dupa cum urmeaza:

- pilotul comandant, de la decolarea si pana la aterizarea aeronavei civile, este insarcinat si raspunde de conducerea tehnica si de siguranta aeronavei in zbor, putand lua orice masuri pentru realizarea sigurantei zborului;

- comandantul de aeronava este insarcinat si raspunde, in conformitate cu dispozitiile prezentului cod aerian, de executarea misiunii in bune conditii, pentru toate celelalte operatiuni care nu privesc conducerea propriu-zisa si siguranta aeronavei in zbor.

CAP. 7

Operatiuni aeriene civile

SECTIUNEA I

Generalitati

ART. 44

Operatiunile aeriene civile care pot fi efectuate pe teritoriul Romaniei se clasifica astfel:

- a) operatiuni de transport aerian public;
- b) operatiuni de aviatie generala;
- c) operatiuni de lucru aerian.

SECTIUNEA a II-a

Operatiuni de transport aerian public

ART. 45

Operatiunile de transport aerian public sunt transporturile de pasageri, bagaje, marfuri si posta, executate pe baze comerciale de catre operatori aeriени care poseda certificat de operator aerian si licenta de transport aerian, prin curse regulate sau neregulate. Transporturile aeriene internationale de pasageri, bagaje, marfuri si posta sunt supuse acordurilor si conventiilor internationale in domeniul transporturilor aeriene la care Romania este parte.

ART. 46

(1) Transporturile aeriene publice se executa pe baza de contract de transport, incheiat intre operatorul aerian si pasager sau expeditorul de marfa si/sau posta.

(2) Prin contractul de transport aerian, operatorul aerian se obliga sa duca pe calea aerului la destinatie pasagerii, bagajele, marfa si/sau posta, iar beneficiarul, sa plateasca pretul transportului.

ART. 47

(1) Operatorul aerian raspunde pentru orice prejudiciu care a produs decesul sau vatamarea sanatatii pasagerilor ori avarierea sau pierderea bagajelor, a marfii si/sau a postei.

(2) Regimul raspunderii operatorului aerian este, pentru transporturile aeriene internationale, stabilit in conformitate cu conventiile si intelegerile internationale la care Romania este parte, iar pentru transporturile aeriene interne, in conformitate cu prevederile dreptului comun, in masura in care nu s-a stabilit altfel printr-o lege speciala.

ART. 48

Transporturile aeriene publice efectuate prin curse regulate sunt transporturile aeriene executate dupa orare publicate si rute prestabilite, destinate sa asigure legatura intre doua sau mai multe aeroporturi si in care capacitatea comerciala disponibila este pusa la dispozitie publicului contra cost.

ART. 49

Transporturile aeriene publice, altele decat cele prevazute la [art. 48](#), se efectueaza prin curse neregulate.

ART. 50

(1) Operatorii aerieni romani, detinatori ai unui certificat de operator aerian in termen de valabilitate, pot efectua transporturi aeriene publice interne si internationale, prin curse regulate sau neregulate, numai in urma obtinerii unei licente de transport aerian, eliberata de Ministerul Transporturilor.

(2) Exceptiile de la prevederile alin. (1) se stabilesc de Ministerul Transporturilor prin reglementari specifice.

(3) Operatorii aerieni straini pot efectua transporturi aeriene publice, prin curse regulate sau neregulate, spre sau dinspre Romania, pe baza drepturilor de trafic acordate de Ministerul Transporturilor, in conformitate cu prevederile acordurilor si conventiilor internationale la care Romania este parte.

(4) Ministerul Transporturilor emite reglementari aeronautice privind desfasurarea activitatilor de transport aerian public.

SECTIUNEA a III-a

Operatiuni de lucru aerian si aviatie generala

ART. 51

(1) Operatiunile de aviatie generala cuprind transporturile aeriene in interes propriu si alte zboruri, precum:

- zboruri in interes propriu;
- zboruri particulare;
- zboruri-scoala;
- zboruri sportive.

(2) Transporturile aeriene in folos propriu cuprind transporturile in interes propriu si transporturile in interes personal, ca operatiuni de aviatie generala.

(3) Transporturile aeriene in folos propriu sunt operatiunile de aviatie generala executate de o persoana fizica sau juridica, fara perceperea unui tarif sau a echivalentului acestuia in bunuri ori servicii, utilizandu-se aeronave civile proprii sau inchiriate, care constituie accesoriul unei alte activitati economice executate de persoana respectiva, beneficiarul transportului.

(4) Transporturile aeriene in interes personal sunt activitati de aviatie generala executate de persoane fizice cu aeronave proprii sau inchiriate pentru transportul de bunuri proprii si/sau de persoane, pentru nevoile proprii, exclusiv in scop necomercial.

(5) Zborurile in interes propriu reprezinta operatiunile aeriene civile, altele decat transporturile in folos propriu, efectuate de detinatorii de aeronave civile, persoane fizice sau juridice, pentru si in sustinerea nevoilor activitatilor proprii.

(6) Zborurile particulare reprezinta operatiunile aeriene, altele decat cele de transport in interes personal, efectuate de detinatorii de aeronave civile, persoane fizice, exclusiv in scop necomercial.

(7) Zborurile sportive reprezinta operatiunile aeriene civile efectuate de persoane fizice sau juridice, utilizandu-se aeronave civile proprii sau inchiriate, exclusiv in scop sportiv.

(8) Zborurile-scoala reprezinta operatiunile aeriene civile organizate de persoane juridice in scopul initierii, pregatirii, instruirii si perfectionarii personalului aeronautic navigant.

(9) Operatorii aerieni romani care efectueaza operatiuni de lucru aerian sau de aviatie generala pe teritoriul Romaniei sunt obligati sa incheie contracte de asigurare pentru pagube produse tertilor. Plafonul minim al politelor de asigurare incheiate in acest caz se stabileste prin hotarare a Guvernului.

ART. 52

(1) Operatiunile de lucru aerian sunt activitatile efectuate de operatori aerieni pentru nevoile industriei, agriculturii, silviculturii, sanatatii publice si protectiei mediului, de cautare si salvare, cercetare stiintifica, fotografiere, monitorizare, publicitate, precum si in alte scopuri, pe baza autorizatiei si/sau a licentei eliberate de Ministerul Transporturilor.

(2) Ministerul Transporturilor va emite reglementarile privind autorizarea si/sau licentierea operatorilor aerieni pentru desfasurarea operatiunilor de lucru aerian pe teritoriul Romaniei.

(3) Operatorii aerieni romani autorizati pot desfasura operatiuni de lucru aerian pe teritoriul Romaniei cu aeronave inmatriculate in alt stat, numai in urma obtinerii unei licente corespunzatoare, eliberata de Ministerul Transporturilor.

ART. 53

Ministerul Transporturilor va emite reglementarile aeronautice privind desfasurarea operatiunilor de aviatie generala.

CAP. 8

Protectia mediului

ART. 54

Protectia mediului reuneste toate activitatile ce au ca scop evaluarea si minimalizarea impactului aviatiei civile asupra mediului, datorat zgomotului produs de aeronavele civile, emisiilor motoarelor de aviatie, evacuarii substantelor folosite la spalarea, degivrarea si tratarea aeronavelor civile sau in cadrul altor activitati din domeniul aeronautic.

ART. 55

(1) Ministerul Transporturilor va statua principiile directoare, limitarile si masurile corespunzatoare privind protectia mediului, specifice acestui domeniu.

(2) Ministerul Transporturilor adopta politici de stimulare a implementarii tehnologiilor moderne nepoluante in aviatia civila.

ART. 56

In scopul protectiei mediului, Ministerul Transporturilor poate restrictiona operarea aeronavelor civile pe aeroporturile din Romania sau in spatiul aerian national.

ART. 57

Ministerul Transporturilor, cu avizul Ministerului Apelor, Padurilor si Protectiei Mediului*), stabileste aeroporturile din Romania care, in urma derularii activitatilor specifice, au un impact semnificativ asupra mediului, in vederea implementarii de programe de protectie a mediului.

*) A se vedea [Hotararea Guvernului nr. 17/2001](#), publicata in Monitorul Oficial al Romaniei, Partea I, nr. 14 din 10 ianuarie 2001.

ART. 58

Ministerul Transporturilor asigura, prin reglementari specifice:

1. un sistem unic de monitorizare a zgomotului pe aeroporturi, care
 - a) sa permita evaluarea zgomotului produs de operarea unei aeronave civile pe aeroport;
 - b) sa asigure o corelatie intre nivelul de zgomot si efectul acestuia asupra populatiei si mediului;
 - c) sa fie in conformitate cu reglementarile, standardele, practicile, recomandarile si procedeele elaborate de Organizatia Aviatiei Civile Internationale, Conferinta Europeana a Aviatiei Civile si de

alte organizatii internationale de aviatie civila la care Romania este parte si, de asemenea, sa asigure controlul respectarii acestor reglementari;

2. un sistem de cartografiere fonica a zonelor adiacente aeroporturilor, care sa permita utilizarea ecologica a acestora.

ART. 59

Ministerul Transporturilor, la solicitarea administratorului aeroportului, poate aproba masuri temporare si derogari ce permit operarea aeronavelor civile, care au impact semnificativ asupra mediului.

ART. 60

Prevederile [art. 56](#) nu se aplica urmatoarelor categorii de aeronave civile:

- a) aeronavele de stat romanesti;
- b) aeronavele romanesti care executa misiuni oficiale, prezidentiale sau guvernamentale, iar in cazul celor straine, pe baza de reciprocitate;
- c) aeronavele ce opereaza in folosul Organizatiei Natiunilor Unite, Crucii Rosii si Semilunii Rosii;
- d) aeronavele civile care efectueaza misiuni de cautare si de salvare ori care transporta personal sau materiale in cadrul acestor misiuni;
- e) aeronavele care efectueaza misiuni umanitare si de ajutorare urgenta;
- f) aeronavele care sunt nevoite sa aterizeze din cauze tehnice, din cauza conditiilor meteorologice nefavorabile sau a unor situatii de forta majora;
- g) aeronavele care aterizeaza din dispozitia Ministerului Transporturilor si/sau a Ministerului Apararii Nationale.

CAP. 9

Siguranta zborului

SECTIUNEA I

Generalitati

ART. 61

Reglementarile legale din Romania referitoare la siguranta zborului in spatiul aerian national se aplica oricarei aeronave civile, indiferent de statul de inmatriculare, precum si echipajului si calatorilor aflati la bord.

ART. 62

In scopul asigurarii sigurantei zborului Ministerul Transporturilor emite si revizuieste ori de cate ori este cazul reglementari aeronautice specifice, conforme cu reglementarile, standardele, practicile recomandate si procedurile elaborate de Organizatia Aviatiei Civile Internationale si de alte organisme internationale de aviatie civila la care Romania este parte, si asigura controlul respectarii acestora.

SECTIUNEA a II-a

Autorizarea agentilor aeronautici civili

ART. 63

In scopul realizarii sigurantei zborurilor urmatoarele categorii de agenti aeronautici civili sunt supusi controlului, evaluarii si autorizarii, precum si supravegherii permanente de catre Ministerul Transporturilor, direct sau prin organisme tehnice specializate, institutii publice sau societati comerciale autorizate, carora li se deleaga competente in acest sens:

- a) operatori aerieni, in functie de operatiunile aeriene civile pe care le desfasoara;

b) agenti aeronautici civili care au ca obiect de activitate proiectarea, incercarile de tip si specializate, fabricatia, depozitarea, distributia, intretinerea si reparatiile curente si generale ale aeronavelor civile, motoarelor si elicelor acestora, precum si ale componentelor, furnizarea de materiale si piese de schimb avionabile;

c) agenti aeronautici civili care desfasoara activitati de proiectare, constructii, montaj, reparatii pentru obiective care apartin aviatiei civile;

d) agenti aeronautici civili care au ca obiect de activitate dirijarea si controlul traficului aerian, informarea aeronautica si serviciile meteorologice pentru aeronautica, protectia navigatiei aeriene, precum si activitatile aeroportuare;

e) agenti aeronautici civili care se ocupa cu formarea si perfectionarea personalului aeronautic civil;

f) alte categorii de agenti aeronautici civili care au ca obiect de activitate orice alt domeniu aeronautic conex.

ART. 64

Ministerul Transporturilor emite reglementarile, standardele si procedurile privind autorizarea agentilor aeronautici civili.

ART. 65

In cazul constatarii nerespectarii conditiilor si criteriilor de autorizare si/sau de licentiere, Ministerul Transporturilor suspenda sau anuleaza autorizatia si/sau licenta agentului aeronautic civil.

SECTIUNEA a III-a

Personalul aeronautic civil

ART. 66

(1) Activitatile aeronautice civile se efectueaza de catre personalul atestat in acest scop.

(2) Ministerul Transporturilor emite reglementari specifice privind categoriile de personal aeronautic civil supus atestarii, precum si planurile tematice de pregatire, examinare teoretica si practica.

(3) Orice persoana care face dovada absolvirii unui curs sau a unui program corespunzator de pregatire de specialitate aeronautica poate solicita atestarea ca personal aeronautic civil pentru acea specialitate.

ART. 67

Documentele de calificare ale personalului aeronautic civil sunt documente obligatorii pe intreaga durata a desfasurarii activitatii ca personal aeronautic civil.

ART. 68

(1) Licentele sunt valabile pentru o perioada limitata; ele se reinnoiesc periodic, in urma verificarii aptitudinilor, in conformitate cu reglementarile stabilite in acest sens.

(2) Prelungirea valabilitatii, preschimbarea, suspendarea si retragerea documentelor de calificare ale intregului personal aeronautic civil din Romania sunt efectuate de Ministerul Transporturilor.

ART. 69

Brevetele si licentele emise de alte state pot fi recunoscute sau validate in Romania numai daca criteriile in baza carora au fost eliberate se situeaza cel putin la nivelul standardelor minime recomandate de Organizatia Aviatiei Civile Internationale sau de alte organizatii internationale de profil si daca sunt acceptate in reglementarile specifice romane.

ART. 70

Examenle medicale ale candidatilor care solicita atestarea ca personal aeronautic civil pot fi efectuate numai de catre o institutie medicala autorizata in acest sens.

SECTIUNEA a IV-a CertIFICATELE PRIVIND AERONAVELE CIVILE

ART. 71

(1) Aeronavele civile care se inmatriculeaza in Romania, motoarele si elicele acestora trebuie sa poseze un certificat de tip emis de Ministerul Transporturilor.

(2) In certificatul de tip se inscriu durata valabilitatii acestuia, conditiile si limitarile care sunt cerute in interesul sigurantei zborului.

ART. 72

(1) Productia de serie a aeronavelor civile si a componentelor acestora se autorizeaza de Ministerul Transporturilor printr-un permis de productie, in baza constatarii ca produsele de serie ale oricarei aeronave civile, pentru care a fost emis un certificat de tip, se conformeaza acestuia.

(2) In permisul de productie se inscriu durata de valabilitate a acestuia, conditiile si limitarile care sunt necesare in interesul sigurantei zborului.

ART. 73

(1) Punerea in serviciu a unei aeronave civile nu poate fi facuta decat dupa obtinerea certificatului de navigabilitate, eliberat in urma constatarii ca aeronava civila este conforma cu certificatul de tip, cu conditiile prevazute in permisul de productie si ca este apta de zbor.

(2) In certificatul de navigabilitate se inscriu durata valabilitatii, categoriile de activitati pentru care aeronava civila poate fi folosita, alte conditii si limitari impuse de asigurarea sigurantei zborului.

ART. 74

(1) Ministerul Transporturilor emite reglementari aeronautice specifice privind certificarea aeronavelor civile.

(2) Ministerul Transporturilor poate stabili categorii de aeronave si parasute care, prin exceptie de la prevederile [art. 73](#), pot efectua zboruri fara sa detina certificat de tip si/sau de navigabilitate.

SECTIUNEA a V-a AERODROMURI

ART. 75

Un aerodrom poate fi utilizat pentru operarea aeronavelor civile, numai daca administratorul detine o autorizatie valabila, eliberata de Ministerul Transporturilor si numai in conditiile prevazute in aceasta.

ART. 76

In scopul asigurarii sigurantei zborului Ministerul Transporturilor impreuna cu autoritatile administratiei publice locale si cu avizul ministerelor interesate stabilesc zonele supuse servitutilor de aeronautica civila aferente aerodromurilor si amplasarii echipamentelor de protectie a navigatiei aeriene.

ART. 77

In zonele supuse servitutilor de aeronautica civila nu pot fi construite si amplasate nici un fel de constructii, instalatii si echipamente noi fara avizul Ministerului Transporturilor.

ART. 78

Administratorii aerodromurilor, ai echipamentelor de protectie a navigatiei aeriene, cat si proprietarii terenurilor, cladirilor si amenajarilor aflate in zonele supuse servitutilor de aeronautica civila, sunt obligati sa respecte restrictiile impuse prin reglementarile specifice referitoare la aceste zone.

CAP. 10

Securitatea aeronautica

ART. 79

Protectia aviatiei civile impotriva actelor de interventie ilicita se realizeaza pe baza Programului National de Securitate Aeronautica, elaborat de Ministerul Transporturilor si aprobat prin hotarare a Guvernului.

ART. 80

Ministerul Transporturilor este autoritatea de stat responsabila pentru dezvoltarea, implementarea si aplicarea programului prevazut la [art. 79](#).

CAP. 11

Facilitati aeronautice

ART. 81

Facilitatile aeronautice se realizeaza pe baza Programului National de Facilitati Aeronautice, aprobat prin hotarare a Guvernului.

ART. 82

(1) Ministerul Transporturilor este autoritatea de stat responsabila pentru dezvoltarea, implementarea si operationalitatea programului prevazut la [art. 81](#).

(2) Ministerul Transporturilor este, de asemenea, autoritatea de stat responsabila pentru stabilirea reglementarilor privind facilitatile aeronautice minime obligatorii.

CAP. 12

Cautarea si salvarea aeronavelor civile

ART. 83

In spatiul aerian national, precum si pe teritoriul Romaniei operatiunile de cautare si salvare a aeronavelor civile aflate in primejdie si a supravietuitorilor unui accident de aviatie se realizeaza prin sistemul national de cautare si salvare.

ART. 84

Organizarea si functionarea sistemului national de cautare si salvare se stabilesc prin hotarare a Guvernului.

ART. 85

Asistenta de cautare si de salvare se acorda tuturor aeronavelor civile si supravietuitorilor unui accident de aviatie.

ART. 86

Toate autoritatile publice, precum si persoanele fizice si juridice solicitate au obligatia de a acorda asistenta in cazul operatiunilor de cautare si de salvare, urmarindu-se prioritar salvarea vietilor omenesti, precum si prevenirea amplificarii daunelor si conservarea dovezilor esentiale pentru anchetarea adecvata a accidentelor.

CAP. 13

Anchetarea incidentelor si a accidentelor de aviatie civila

ART. 87

Ministerul Transporturilor este autoritatea de stat pentru reglementarea, organizarea si desfasurarea activitatilor privind ancheta administrativa a incidentelor si a accidentelor de aviatie civila.

ART. 88

(1) Scopul anchetei administrative il reprezinta determinarea reala a cauzelor si a imprejurarilor care au condus la producerea incidentului sau a accidentului de aviatie civila, precum si identificarea masurilor preventive corespunzatoare.

(2) Obiectivul anchetei administrative il reprezinta prevenirea producerii unor incidente sau accidente de aviatie civila similare.

ART. 89

(1) Ancheta administrativa este independenta de ancheta penala sau disciplinara.

(2) Stabilirea responsabilitatilor, a persoanelor vinovate, a gradului de vinovatie, precum si aplicarea sanctiunilor sunt de competenta organelor abilitate prin lege.

ART. 90

Operatorii aerieni sau celelalte organisme care au competente tehnice si operationale in domeniul aeronauticii civile sunt obligate sa informeze Ministerul Transporturilor asupra producerii tuturor incidentelor si accidentelor de aviatie civila.

ART. 91

Echipajele aeronavelor civile, precum si orice persoana fizica sau juridica sunt obligate sa furnizeze, pe toata durata anchetei administrative, toate informatiile si relatiile care le sunt cunoscute, cerute de aceasta ancheta.

CAP. 14

Sanctiuni

ART. 92

Incalcarea prevederilor prezentului Cod aerian atrage, dupa caz, raspunderea disciplinara, civila, contraventionala sau penala a persoanelor vinovate.

ART. 93

Constituie contraventii, daca nu au fost savarsite in astfel de conditii incat, potrivit legii, sa constituie infractiuni, urmatoarele fapte:

- a) lipsa documentelor obligatorii individuale sau de bord, prevazute de reglementarile in vigoare;
- b) incalcare reglementarilor referitoare la conditiile de exploatare a tehnicii aeronautice;
- c) delestarea neautorizata a combustibilului sau delestarea acestuia in zone ori in situatii neautorizate de la bordul unei aeronave civile aflate in evolutie, precum si scurgerile de combustibil la sol;
- d) refuzul operatorului unei aeronave civile de a prezenta persoanelor imputernicite prin lege documentele aeronavei si ale echipajului si de a permite efectuarea inspectiei acestora;
- e) neinformarea Ministerului Transporturilor cu privire la producerea incidentelor si accidentelor de aviatie civila, de catre cei care au aceasta obligatie si in conditiile stabilite de lege.

ART. 94

Contraventiile prevazute la [art. 93](#) se sanctioneaza cu amenda.

ART. 95

Nerespectarea normelor privind activitatea aeroportuara constituie contraventie si se sanctioneaza conform reglementarilor aeroportuare.

ART. 96

Contraventiile privind incalcare prevederilor referitoare la servitutile aeronautice civile in interesul circulatiei aeriene vor fi sanctionate cu amenda.

ART. 97

(1) Constatarea faptelor contraventionale, precum si aplicarea sanctiunilor se fac de organele abilitate de Ministerul Transporturilor.

(2) Cuantumul amenzilor se stabileste si se reactualizeaza prin hotarare a Guvernului.

(3) Dispozitiile prezentului capitol se completeaza cu dispozitiile [Legii nr. 32/1968](#) privind constatarea si sanctionarea contraventiilor.

ART. 98

Incalcarea de catre personalul aeronautic civil a indatoririlor de serviciu sau neindeplinirea lor, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la unu la 5 ani.

ART. 99

(1) Incredintarea comenzilor aeronavei civile de catre pilotul comandant unei persoane neautorizate se pedepseste cu inchisoare de la 3 la 10 ani si interzicerea unor drepturi.

(2) Parasirea fara aprobare a postului de catre orice membru al echipajului de conducere sau de catre personalul ce asigura direct informarea, dirijarea si controlul traficului aerian, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani.

ART. 100

(1) Efectuarea serviciului sub influenta bauturilor alcoolice sau a altor substante interzise de autoritatea de reglementare se pedepseste cu inchisoare de la 3 luni la un an sau cu amenda.

(2) Daca fapta prevazuta la alin. (1) este savarsita de catre personalul aeronautic civil navigant, pedeapsa este inchisoarea de la 6 luni la 2 ani sau amenda.

(3) Este considerat sub influenta bauturilor alcoolice personalul care are o imbibatie alcoolica in sange intre 0,5 la mie si 1 la mie.

ART. 101

(1) Efectuarea serviciului in stare de ebrietate se pedepseste cu inchisoare de la unu la 5 ani.

(2) Daca fapta prevazuta la alin. (1) este savarsita de personalul aeronautic navigant pedeapsa este inchisoarea de la 2 la 7 ani.

(3) Este considerat in stare de ebrietate personalul care are o imbibatie alcoolica in sange mai mare de 1 % la mie.

ART. 102

Exercitarea fara drept de catre orice persoana a atributiilor care revin echipajului unei aeronave civile se pedepseste cu inchisoare de la 3 la 10 ani si interzicerea unor drepturi.

ART. 103

(1) Se pedepesc cu inchisoare de la 3 luni la un an sau cu amenda urmatoarele fapte:

a) exploatarea unei aeronave fara a poseda certificat de inmatriculare si certificat de navigabilitate;

b) exploatarea unei aeronave cu nerespectarea conditiilor, limitarilor sau a altor cerinte prevazute in certificatul de navigabilitate ori in celelalte documente privind aeronava;

c) inscriptionarea neconforma cu certificatul de inmatriculare sau suprimarea marcilor de inscriptionare;

d) distrugerea sau sustragerea oricarui document de bord impus de regulile sau reglementarile aeriene in vigoare;

e) incalcarea regulilor privind survolul.

(2) Fapta prevazuta la lit. a), savarsita dupa refuzul eliberarii certificatului de inmatriculare sau a certificatului de navigabilitate, se pedepseste cu inchisoare de la unu la 3 ani.

ART. 104

In intelesul prevederilor prezentului capitol:

a) o aeronava se considera a fi in serviciu din momentul in care personalul de la sol sau echipajul incepe sa o pregateasca in vederea unui anumit zbor pana la expirarea unui termen de 24 de ore dupa orice aterizare; perioada de serviciu cuprinde in orice caz intregul timp in care aeronava se afla in zbor, in sensul prevederilor lit. b);

b) o aeronava se considera a fi in zbor din momentul in care, imbarcarea fiind terminata, toate usile exterioare au fost inchise si pana in momentul in care una dintre aceste usi a fost deschisa in vederea debarcarii; in caz de aterizare fortata se considera ca zborul se continua pana cand autoritatea competenta preia in sarcina aeronava, persoanele si bunurile de la bord.

ART. 105

Se pedepsesc cu inchisoare de la unu la 3 ani sau cu amenda urmatoarele fapte:

- a) efectuarea de operatiuni aeriene civile fara autorizatie sau licenta prevazuta de lege, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului, sanatatea publica sau protectia mediului;
- b) desfasurarea de activitati in perimetrul infrastructurii aeroportuare, fara autorizatie sau licenta legala, de catre persoane juridice, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului.

ART. 106

Comunicarea de informatii, stiind ca acestea sunt false, daca prin acest fapt se pericliteaza siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 10 ani. Daca fapta se savarseste in scopul devierii itinerarului de zbor, pedeapsa este de la 5 la 15 ani si interzicerea unor drepturi.

ART. 107

(1) Folosirea fara drept a oricarui dispozitiv, arma sau substanta, in scopul producerii unui act de violenta impotriva unei persoane aflate pe un aeroport care deserveste aviatia civila se pedepseste cu inchisoare de la 2 la 7 ani.

(2) Savarsirea oricarui act de violenta fizica sau psihica asupra unei persoane aflate la bordul unei aeronave civile in zbor sau in pregatire de zbor se pedepseste cu inchisoare de la 10 la 20 de ani si interzicerea unor drepturi.

ART. 108

(1) Plasarea sau folosirea ilegala a oricarui dispozitiv, substanta sau arma pentru distrugerea sau avarierea grava a dotarilor care apartin unui aeroport sau unei aeronave care nu este in serviciu, dar se afla pe un aeroport, precum si pentru intreruperea serviciilor aeroportului, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta aeroportului, se pedepseste cu inchisoare de la 3 la 10 ani.

(2) Distrugerea sau deteriorarea grava a instalatiilor si a echipamentelor pentru protectia navigatiei aeriene ori tulburarea in orice mod a functionarii serviciilor de navigatie aeriana, daca fapta este de natura sa puna in pericol siguranta zborului, se pedepseste cu inchisoare de la 10 la 20 de ani si interzicerea unor drepturi.

(3) Cu pedeapsa prevazuta la alin. (2) se sanctioneaza si distrugerea unei aeronave in serviciu sau deteriorarea acesteia, in asa fel incat sa o faca inapta de zbor ori sa ii puna in pericol securitatea in zbor.

(4) Plasarea sau inlesnirea plasarii pe o aeronava civila, prin orice mijloace, a unui dispozitiv, a unei arme sau substante apte sa distruga sau sa ii produca deteriorari care o fac inapta de zbor sau care sunt de natura sa pericliteze siguranta zborului se pedepseste cu inchisoare de la 15 la 25 de ani si interzicerea unor drepturi.

ART. 109

Preluarea fara drept a unei aeronave, prin orice mijloace, precum si exercitarea fara drept a controlului asupra aeronavei se pedepsesc cu inchisoare de la 10 la 20 de ani si interzicerea unor drepturi.

ART. 110

Daca faptele prevazute in prezentul capitol au avut ca urmare decesul uneia sau al mai multor persoane, pedeapsa este detentiunea pe viata sau inchisoarea de la 15 la 25 de ani si interzicerea unor drepturi.

ART. 111

(1) Tentativa la infractiunile prevazute in prezentul capitol se pedepseste.

(2) Se considera tentativa si producerea sau procurarea mijloacelor ori instrumentelor, precum si luarea de masuri in vederea comiterii infractiunilor prevazute in prezentul capitol.

ART. 112

(1) Actiunea penala pentru faptele prevazute la [art. 98](#) - 111 se pune in miscare numai la sesizarea organului de specialitate al administratiei publice centrale in domeniul aviatiei civile.

(2) Cercetarea faptelor care fac obiectul prezentului capitol, precum si punerea in miscare a actiunii penale sunt de competenta procurorului de pe langa curtea de apel in a carei raza teritoriala acestea au fost savarsite.

CAP. 15

Dispozitii finale si tranzitorii

ART. 113

Reglementarile emise de Ministerul Transporturilor in aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian sunt obligatorii pentru toti agentii aeronautici civili.

ART. 114

La instituirea de catre Presedintele Romaniei a starii de asediu sau a starii de urgenta, precum si la declararea mobilizarii partiale sau generale a Fortelor Armate ori in caz de agresiune armata indreptata impotriva tarii aplicarea prevederilor prezentului Cod aerian se suspenda in parte sau in intregime, activitatea aeronautica in spatiul aerian national urmand sa se desfasoare conform normelor stabilite de autoritatile militare competente, potrivit legii.

ART. 115

Prezentul Cod aerian intra in vigoare la data de 1 ianuarie 1998*).

*) A se vedea si data intrarii in vigoare a actului normativ modificator.

ART. 116

Se abroga integral Codul aerian aprobat prin [Decretul nr. 516/1953](#), publicat in Buletinul Oficial, Partea I, nr. 56 din 30 decembrie 1953, cu modificarile ulterioare.
